

**PAREMIYALAR ETNIK-MADANIY O'ZIGA XOSLIKNING AKSI SIFATIDA:
LINGVISTIK-MADANIY TAHLIL**

Rushana Nabiyeva Ravshanovna

Rus tili va adabiyoti o'qituvchisi,
Osiyo xalqaro universiteti.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10684728>

Annotatsiya. O'ziga xos madaniy-pragmatik salohiyati bilan ajralib turadigan maqollar xalqning moddiy va ma'naviy mohiyati, tarixiy ildizlari, urf-odatlarini, azaliy an'analari va o'ziga xos g'oyaviy xususiyatlari bilan chuqur bog'langan. Ular ajdodlardan avlodlarga ko'p avlodlar orqali o'tib kelayotgan boy merosni o'zida mujassam etgan. Ushbu maqolaning zamonaviy dolzarbligi qiyosiy tilshunoslikning nazariy asoslarini chuqurlashtirish va takomillashtirish nuqtai nazaridan ham, alohida lingvistik jihatlarni batafsil tahlil qilish nuqtai nazaridan ham jadal rivojlanishi bilan bog'liq. Qiyosiy tilshunoslik kontekstida maqollarga e'tibor qaratish madaniyatlararo o'zaro ta'sirlar va tilning sotsial-madaniy me'yorlarning shakllanishiga ta'sirini tushunish uchun yangi ufqlarni ochadi. Bu frazeologik tuzilmalarni tahlil qilish xalq psixologiyasini chuqur anglash, ularning mentaliteti va dunyoga munosabatining yashirin tomonlarini ochib berish imkonini beradi. Shunday qilib, maqollar jamiyatdagi o'zgarishlarni aks ettiruvchi, madaniy merosning rang-barangligini asrab-avaylashga hissa qo'shib, madaniy va lingvistik jarayonlarni chuqurroq idrok etishning kalitiga aylanadi. Maqollarni o'rganish madaniy xilma-xillikni, uning madaniyatlararo munosabatlarga ta'sirini chuqurroq tushunishga yo'l ochadi.

Tayanch iboralar: gender, ijtimoiy-madaniy qurilish, seksizm, erkaklik, ayollik, gender rollari, genderologiya, gender antropologiyasi, gender tarixi, gender psixologiyasi, gender statistikasi, gender iqtisodiyoti.

**PAREMIA AS A REFLECTION OF ETHNOCULTURAL SPECIFICITY:
LINGUISTIC AND CULTURAL ANALYSIS**

Abstract. Paremias, characterized by a unique cultural and pragmatic potential, find a deep connection with the material and spiritual essence of the people, their historical roots, customs, long-standing traditions and unique ideological features. They carry a rich heritage, passed down from ancestors to descendants through many generations. The current relevance of this article is due to the rapid development of comparative linguistics, both in terms of deepening and improving its theoretical foundations, and in terms of a detailed analysis of individual linguistic aspects. Paying attention to paremias in the context of comparative linguistics opens up new horizons for understanding cross-cultural interactions and the influence of language on the formation of sociocultural norms. The analysis of these phraseological constructions allows us to deepen our understanding of the psychology of the people, revealing hidden aspects of their mentality and attitude to the world. Thus, paremias become the key to a deeper perception of cultural and linguistic processes, reflecting changes in society and contributing to the preservation of the diversity of cultural heritage. The study of paremias opens the door for us to a deeper understanding of cultural diversity and its impact on intercultural relations.

Keywords: gender, sociocultural construction, sexism, masculinity, femininity, gender roles, genderology, gender anthropology, gender history, gender psychology, gender statistics, gender economics.

ПАРЕМИИ КАК ОТРАЖЕНИЕ ЭТНОКУЛЬТУРНОЙ ИДЕНТИЧНОСТИ: ЛИНГВИСКО-КУЛЬТУРНЫЙ АНАЛИЗ

Аннотация. Пословицы, отличающиеся уникальным культурно-прагматическим потенциалом, глубоко связаны с материальной и духовной сущностью народа, историческими корнями, обычаями, вековыми традициями и уникальными мировоззренческими особенностями. Они воплощают богатое наследие, передаваемое от предков к поколениям на протяжении многих поколений. Современная актуальность данной статьи обусловлена бурным развитием сравнительного языкознания как в плане углубления и совершенствования теоретических основ, так и в плане детального анализа отдельных лингвистических аспектов. Обращение к пословицам в контексте сравнительного языкознания открывает новые горизонты понимания межкультурных взаимодействий и влияния языка на формирование социокультурных норм. Анализ этих фразеологических конструкций позволяет глубоко понять психологию народа, выявить скрытые стороны его менталитета и отношения к миру. Таким образом, пословицы отражают изменения в обществе, способствуют сохранению многообразия культурного наследия, становятся ключом к более глубокому пониманию культурных и языковых процессов. Изучение пословиц открывает путь к более глубокому пониманию культурного разнообразия и его влияния на межкультурные отношения.

Ключевые слова: гендер, социокультурный конструкт, сексизм, маскулинность, фемининность, гендерные роли, гендерология, гендерная антропология, гендерная история, гендерная психология, гендерная статистика, гендерная экономика.

KIRISH

Til va madaniyatning o'zaro bog'liqligini hisobga olgan holda folklorning kichik janrlarini o'rganish rus folklorshunosligi va qiyosiy tipologik tilshunoslik sohasidagi olimlarning keng qiziqishini jalb qiladigan murakkab va asosiy muammodir. Ushbu muammo, uzoq vaqtdan beri dolzarb bo'lishiga qaramay, tadqiqotchilar va olimlarning diqqat markazida bo'lib qolmoqda. L. K. Bayramova, G. A. Bagautdinova, Z. A. Biktagirova, R. R. Zamaletdinov, E. V. Ivanova, T. G. Nikitina, N. N. Fattaxova, T. A. Shayxullin va boshqalar kabi ko'plab taniqli olimlar o'z tadqiqotlarini ushbu muhim mavzuga bag'ishladilar.

Masalan, taniqli rus folklorshunosi L. K. Bayramova tilshunoslik va madaniy jihatlariga e'tibor qaratgan holda folklorning kichik janrlarini tahlil qilishga e'tibor qaratgan holda jiddiy tadqiqotlar olib bordi. Uning asarlarida u folklor matnlarining lingvistik xususiyatlari va ushbu matnlar etkazadigan madaniy an'analar o'rtasidagi bog'liqlikni ochib berishni o'z oldiga maqsad qilib qo'ygan.

G. A. Bagautdinova folklorning kichik janrlarini qiyosiy tahlil qilish bilan shug'ullanib, turli xalqlar folklori o'rtasidagi farq va o'xshashliklarga alohida e'tibor qaratdi, bu esa folklor an'analarini shakllantirish jarayonida til va madaniyatning o'zaro ta'sirini yaxshiroq tushunishga yordam berdi.

Z. A. Biktagirova o'z tadqiqotlarida turkiy xalqlar folklorining kichik janrlariga e'tibor qaratgan, ularning tilining madaniy xususiyatlar va noyob an'analarni shakllantirishga ta'sirini ochib bergan.

R. R. Zamaletdinov folklorning kichik janrlari va eskirgan voqelik va urf-odatlarini aks ettiruvchi ramzlar o'rtasidagi bog'liqlikni tahlil qilib, ushbu ramzlar madaniy merosning shakllanishiga qanday ta'sir qilishini ochib berdi.

E. V. Ivanova, T. G. Nikitina, N. N. Fattaxova, T. A. Shayxullin va boshqa olimlarning tadqiqotlari ham folklorning kichik janrlarini va ularning madaniy kontekstdagi rolini tushunishga katta hissa qo'shdi.

Shunga qaramay, ushbu masala bo'yicha olib borilgan keng qamrovli tadqiqotlarga qaramay, paremiyalarning etnik va madaniy xususiyatlarini ularning ichki shakllarini o'rganish orqali batafsil tahlil qiladigan ishlarning etishmasligi mavjud. Bu folklorning kichik janrlarini va ularning madaniy qadriyatlar va an'analarni saqlash va uzatishdagi muhim rolini chuqurroq tushunish uchun ushbu sohada qo'shimcha tadqiqotlar zarurligini ko'rsatadi.

METODOLOGIYA

XX asrning so'nggi o'n yilliklarida tilshunoslik sohasida "gender" tushunchasining rivojlanishi va evolyutsiyasi chuqur ahamiyatga ega. Bu vaqt ichida "jins" atamasi "erkak jinsi" bilan taqqoslash kontekstida "ayol jinsi" bilan bog'liq bo'lgan turli xil ijtimoiy, psixologik va madaniy jihatlarni tahlil qilish uchun ishlatilgan. Vaqtning rivojlanishi bilan, 1980-yillarda "gender" atamasi ayollik, erkaklik va ular bilan bog'liq barcha ijtimoiy-madaniy masalalarni o'rganish ramziga aylanib, kengroq talqin qilindi. Va 1990-yillarda aniq erkaklik, shu jumladan jismoniy, xulq – atvor va psixologik jihatlar (ikkilamchi jinsiy xususiyatlar) va ularning turli madaniyat va tillarda namoyon bo'lishini o'rganishga ilmiy e'tibor qaratildi. Shunday qilib, "jins" atamasi vaqt o'tishi bilan metamorfozga uchradi va endi jamiyat o'zining biologik jinsiga asoslanib, shaxsga tom ma'noda yuklaydigan ijtimoiy-madaniy me'yorlar to'plamini o'z ichiga oladi [13, p.3].

Biroq, ushbu sohada olib borilgan keng ko'lamli tadqiqotlarga qaramay, gender jihatining tabiati bo'yicha hali ham kelishmovchiliklar mavjud. Ko'pgina olimlar buni inson hayotining biologik va ijtimoiy jihatlarini tushuntirish uchun ishlab chiqilgan ijtimoiy-madaniy tushuncha yoki intellektual model sifatida talqin qilishadi. Shunday qilib, jamiyatda ayol yoki erkak bo'lish nafaqat biologik xususiyatlar bilan cheklanib qolmaydi, balki gender assotsiatsiyasini hisobga olgan holda jamiyat tomonidan qo'yilgan muayyan ijtimoiy rollarni bajarishni o'z ichiga oladi [2, 6 p.].

Genderni o'rganish gender antropologiyasi, gender tarixi, gender psixologiyasi, gender statistikasi, gender iqtisodiyoti va gender tilshunosligi kabi turli fanlarni o'z ichiga olgan ko'p qirrali soha bo'lgan genderologiyani o'rganish mavzusiga aylandi. Genderologiyaning asosiy maqsadi genderni ijtimoiy-madaniy konstruktsiya sifatida o'rganish, shuningdek uning namoyon bo'lishi va jamiyat va shaxslarga ta'sirini o'rganishdir.

Gumanitar fanlarda "gender" tushunchasi madaniyatning ramzi sifatida talqin etiladi va ijtimoiy ierarxiya tizimini tuzadigan professional va konfessional xususiyatlar bo'yicha millat, sinf va birlashmalarga o'xshash tabaqalanish toifasi [3, 5 p.].

Yunon tilidan olingan "paremiya" so'zi rus tilidagi "masal", "maqol" va "maqol" atamalariga mos keladi. Paremiya-bu didaktik (ibratli) tarkibga ega bo'lgan yaxlit jumlaning o'z ichiga olgan barqaror frazeologik birlik [9, p.47].

Biroq, cherkov hayotida "paremiya" so'zining ma'nosi tor edi va ibodat paytida o'qish uchun tanlangan Muqaddas bitikdan maxsus iqtiboslarga ishora qildi.

Paremiyalarni o'rganish uzoq vaqtdan beri Paremiografiya deb nomlanuvchi mustaqil fanga aylangan. Bu qadimgi davrlarda, Yunon, Iskandariya va Rim olimlari maqol va maqollarni yozish bilan shug'ullanganlarida boshlangan. 13-asrdan 15-asrning boshlariga qadar Evropada milliy tillarning rivojlanishi bilan Evropa xalqlarining paremiyalariga alohida e'tibor berildi. Hatto "Villan maqollari" kabi to'plamlar ham paydo bo'ldi, masalan, ruhoniylar Filip Alsatskiy tomonidan tuzilgan. Paremiyalarni yig'ish va o'rganish bizning davrimizda davom etmoqda.

Maqol va matallar haqida umumiy fikrlarni xalq she'riyatining tarixiy va nazariy tadqiqotlarida, antropologiya, etnografiya va folklor kurslarida topish mumkin. Maqol birliklarini o'rganishga "ruslar o'z maqollarida" kitobining muallifi Ivan Mixaylovich Snegirev (1793 – 1868) kabi olimlar asos solgan. 1831-1834 yillarda nashr etilgan rus maqollari va maqollari va Aleksandr Afanasyevich Potebnya (1835-1891) haqida fikr va tadqiqotlar. I. M. Snegirev va A. A. Potebnya majoziy maqollarni Xunuklardan ajratib turishgan. Shu munosabat bilan A. A. Potebnya shunday deb yozgan edi: "agar umumlashtirish uning obrazdan kelib chiqishi izini o'z ichiga olmasa, biz boshqa maqol turini olamiz, ya'ni axloqiy mazmunning xunuk bayonoti" [10, 264 yildan].

V. I. Dahl maqol va maqollarni ularning tarkibiy – semantik va funktsional xususiyatlari asosida ajratib ko'rsatdi. Olim maqolni "qisqa masal, ta'limot, tushunarli va hamma tomonidan qabul qilingan, yakka o'zi ifoda etgan, ya'ni allegorik" deb hisoblagan.

U maqolni quyidagicha ta'riflagan: "maqol – aylanma ibora, oddiy allegoriya, obinayak, ifoda etish usuli, ammo Masalsiz, hukmsiz, xulosasiz, qo'llanmasdan; bu maqolning birinchi yarmidan biri." [11, 512-sahifa].

Paremiyalarda biz muqarrar ravishda stereotiplash hodisasiga duch kelamiz. Bu guruh va shaxslararo idrokning eng muhim xususiyatlaridan biri bo'lib, psixologlar tomonidan ma'lum g'oyalar (stereotiplar) asosida ijtimoiy ob'ektlarni idrok etish va baholash sifatida qaraladi [12, 140 p.].

Tilshunoslikda bu hodisani barqaror birikmalar, idiomalar, frazeologik birliklar, maqollar va maqollarda kuzatish mumkin. Tilning paremiologik fondi vaqt o'tishi bilan kichik o'zgarishlarga duch keladigan stereotipik qarashlar va qarashlarning manbai hisoblanadi.

Tadqiqot davomida biz "jins" atamasi o'tgan asrning 60-yillari oxiri va 70 - yillari boshlarida tilshunoslikka kiritilganligini aniqladik. O'sha paytda "jins" tushunchasi "erkak jinsi" ga nisbatan "ayol"ning ijtimoiy, psixologik, madaniy, jihatlarini tavsiflash uchun ishlatilgan. O'tgan asrning 80-yillarida "gender" atamasi ayollik va erkaklik va ular bilan bog'liq ijtimoiy va madaniy muammolarni to'liq o'rganish muammosi sifatida tushunila boshlandi va o'tgan asrning 90-yillarida faqat erkaklikni o'rganadigan yo'nalish paydo bo'ldi (tana, xulq-atvor va psixologik xususiyatlar majmuasi (ikkilamchi jinsiy xususiyatlar), deb qaraladi. erkak) va uning turli tillardagi namoyon bo'lishi. Shunday qilib, bir necha o'n yillar davomida "gender" tushunchasi shakllanib, jamiyat o'zining biologik jinsiga qarab insonga bajarishni tom ma'noda buyuradigan ijtimoiy va madaniy me'yorlar majmuini anglatadi.

Shuningdek, biz tilshunoslik uchun jins nafaqat tilda aks ettirilgan ekstralingvistik haqiqat sifatida ahamiyatga ega ekanligini bilib oldik. Tilda qayd etilgan holda, u shaxsning ijtimoiylashuviga ijtimoiy va madaniy omillar bilan bir qatorda ta'sir ko'rsatadigan lingvistik belgiga aylanadi. Gumanitar antropotsentrik fanlarning hech biri "lingvistik" ma'nosining "madaniy konstruktsiyasi" tushunchasiga sarmoya kiritmagan. Lingvistik gender stereotiplari kitoblar, ommaviy axborot vositalari, Internet, din, kino, teatr, marosimlar va urf-odatlar orqali jamiyatning ijtimoiy-madaniy me'yorlari bilan bir xil darajada odamlarning ongiga ta'sir qiladi.

Hozirgi vaqtda til tuzilmalarini tahlil qilish orqali gender tadqiqotlari bilan shug'ullanmoqdalar: sotsiolingvistika, psixolingvistika, identifikatsiya diagnostikasi, lingvokulturologiya, adabiyotshunoslik, tarjima nazariyasi va madaniyatlararo aloqa nazariyasi.

Shuningdek, gender muloqotning doimiy tarkibiy qismi emasligi aniqlandi. Uning namoyon bo'lish intensivligi ko'plab lingvistik omillarga bog'liq. Gender identifikatorini yaratish uchun ishlatiladigan til vositalarini izlash bilan bog'liq tadqiqotlar birinchi o'rinda turadi.

Milliy-madaniy semantika tilning barcha darajalarida mavjud: fonetika, morfologiya, sintaksis va leksikada. Biroq, u paremiologiyada eng aniq namoyon bo'ladi. Paremiyalarni (maqollar, maqollar, aforizmlar va frazeologik birliklar) o'rganish ushbu tilda so'zlashuvchilarning mentaliteti va milliy xarakterini tushunishga yordam beradi. Aynan paremiologik fond orqali mentalitet va turmush tarzi bilan aloqa qilish, shuningdek fikrlash, dunyoqarash va munosabat mantig'ini anglash sodir bo'ladi.

Kumulyativ funktsiyani bajaradigan paremiyalar xulq-atvorning ma'lum stereotiplarini shakllantirishga, jamiyatda o'rnatilgan g'oyalarga muvofiq shaxsning ijobiy va salbiy fazilatlarini aniqlashga qaratilgan. Paremiologiya nafaqat xarakter fazilatlarini va zarur xatti-harakatlar modelini aks ettirish, balki milliy an'analarni namoyish etish bilan ham ajralib turadi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, paremiyalarni milliy mafkura va madaniyat namoyandalari sifatida o'rganish tilshunoslik va madaniyatshunoslikning muhim yo'nalishi bo'lib, qo'shimcha e'tibor va izlanishlarga loyiqdir. Paremiyalarda kodlangan milliy-madaniy o'ziga xoslik til va madaniyatning turli jihatlari orqali ifodalanadi, bu ularni madaniy-milliy tajriba va an'analarning noyob ko'rsatkichlariga aylantiradi.

Lingvokulturologiya sohasidagi tadqiqotlar paremiyalarni tahlil qilishda kognitiv yondashuvni amalga oshirish uchun noyob imkoniyatni ochib beradi, bu ularning etnik-madaniy xususiyatlarini aniqlashga imkon beradi. Ular til va madaniyatning o'zaro ta'siri va bir-biriga ta'siri, shuningdek, paremiyalar ma'lum bir madaniy hamjamiyatning ma'naviy boyligi va qadriyatlarini aks ettiruvchi oyna bo'lib xizmat qilishini yaxshiroq tushunishga imkon beradi.

Paremiyalarni o'rganish, shuningdek, tilning semantik va kognitiv jihatlari chuqurroq tahlil qilishga yordam beradi va turli madaniy kontekstlar o'rtasida qiyosiy tahlillarni o'tkazishga imkon beradi. Ushbu fanlararo yondashuv paremiyalarga kiritilgan tasvirlar va tushunchalar madaniy tushunchalar va stereotiplarni qanday shakllantirishi va ularga ta'sir qilishini yaxshiroq tushunishga yordam beradi.

Xulosa qilib aytganda, paremiyalar madaniy qadriyatlar va urf-odatlarini saqlash va etkazishda muhim rol o'ynaydi va ularni tahlil qilish madaniy meros va xilma-xillikni chuqurroq tushunishga yordam beradi. Ushbu sohadagi keyingi tadqiqotlar folklorning kichik janrlari va

ularning turli Millatlar va madaniy an'analar o'rtasidagi madaniy muloqot va tushunishni boyitishdagi muhim roli haqidagi bilimlarimizni kengaytirishga yordam beradigan dolzarb vazifadir.

REFERENCES

1. "Rus tilining etimologik lug'ati" M. Fassmer. 1996 yil 47-bet
2. Anichkov I. E. idiomatika va semantika. 1992, no 5, 150 s.
3. Ahvlediani V. G. O'rta asrlarning Arab tilshunosligi. L. 1981 79 yoshdan.
4. Batarshv A. V. aloqa qobiliyatini diagnostikasi. Spb 2005 140 s.
5. Belchikov yu. a. filologik fanlarning madaniy jihati. 1998. 4 - son 55-sahifa.
6. Buslaev F. I. rus tilining tarixiy grammatikasi. M.: 1959, 624 s.
7. Aqlli fikrlar dunyosida. A. O. Davtanyan Tomonidan. Spb. 2002. 608 s.
8. Valter H. rus xalqining g'iybatiga qarshi. Spb: Neva, 2005 576 s.
9. Eski Ahd. Rossiya Injil jamiyati, 1995-1374 p.
10. Vinogradov V. A. sotsiolingvistik tipologiya. M, 2009 136 s.
11. Vinokur G. O. rus tilida tanlangan asarlar – M., 1959 – 426 p.
12. Galskova N. D. chet tillar sohasidagi ta'lim: yangi muammolar va ustuvorliklar. Maktabda chet tili 2008. - №5.
13. Dal V. tirik buyuk rus tilining izohli lug'ati. 2 – jild 1955 779 s.
14. Dal V. tirik buyuk rus tilining izohli lug'ati. T. 2. 779 p. paremiyalar dunyosining lingvistik rasmida. 2012.
15. Рушана, Н. Р. (2023). ПАРЕМИИ КАК ОТРАЖЕНИЕ ЭТНОКУЛЬТУРНОЙ СПЕЦИФИКИ: ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ. *Научный Фокус*, 1(7), 1193-1200.
16. Рушана, Н. Р. (2023). ЭВОЛЮЦИЯ УРОКА ЛИТЕРАТУРЫ: СЛИЯНИЕ ТРАДИЦИЙ И ИННОВАЦИЙ. *JOURNAL OF INNOVATIONS IN SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL RESEARCH*, 6(10), 199-206.
17. Рушана, Н. Р. (2023). СЕМЕЙНЫЕ ЦЕННОСТИ И ИХ РОЛЬ В ЖИЗНИ И ПРОИЗВЕДЕНИЯХ ЛН ТОЛСТОГО. *Научный Фокус*, 1(6), 424-429.
18. Набиева, Р. Р. (2023). ОСОБЕННОСТИ ПСИХОЛОГИЗМА ПЬЕС А. ВАМПИЛОВА.
19. Nabiyeva, R. (2023). FEATURES OF PSYCHOLOGISM OF A. VAMPILOV'S PLAYS. *Modern Science and Research*, 2(9), 109–111. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/23906>
20. Рушана, Н. Р. (2023). ПАРЕМИИ КАК ОТРАЖЕНИЕ ЭТНОКУЛЬТУРНОЙ СПЕЦИФИКИ: ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ. *Научный Фокус*, 1(7), 1193-1200.
21. Xasanova, S. (2024). DIFFERENCE BETWEEN PROVERB AND SAYING. *Modern Science and Research*, 3(1), 140–147. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/27853>
22. Xasanova, S. (2024). NAMES OF PERSONS IN RUSSIAN, UZBEK PROVERBS AND SAYINGS. *Modern Science and Research*, 3(2), 425–435. Retrieved from

<https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/29049>

More Citation Formats

23. Xasanova, S. (2024). DIFFERENCE BETWEEN PROVERB AND SAYING. *Modern Science and Research*, 3(1), 140–147. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/27853>
24. Хасанова, Ш. (2024). <https://doi.org/10.5281/zenodo.10651477>. MODERN SCIENCE AND RESEARCH, 3(2), 425–435. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10651477>
25. Xasanova, S. (2023). USING EXPRESSIVE VOCABULARY IN RUSSIAN PROVERBS. *MODERN SCIENCE AND RESEARCH*, 2(11), 403–408. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10107320>
26. Xasanova, S. (2023). USING EXPRESSIVE VOCABULARY IN RUSSIAN PROVERBS. *Modern Science and Research*, 2(10), 403–408. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/25248>
27. Баходировна, Х. Ш. (2023). Гендерная Лексика В Русском Языке. *International Journal of Formal Education*, 2(11), 324–331. Retrieved from <http://journals.academiczone.net/index.php/ijfe/article/view/1505>
28. Shaxnoza Baxadirovna, X. (2023). PROVERBS IN THE LEXICOGRAPHICAL ASPECT. *International Journal of Formal Education*, 2(12), 429–437. Retrieved from <http://journals.academiczone.net/index.php/ijfe/article/view/1771>
29. Xasanova, S. (2023). STRUCTURAL – SEMANTIC CHARACTERISTICS OF PROVERBS. *Modern Science and Research*, 2(12), 619–625. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/27109>
30. Xasanova, S., & murodova, D. (2023). REPRESENTATION OF THE SYSTEMIC RELATIONS OF RUSSIAN VOCABULARY IN PROVERBS AND SAYINGS. *Modern Science and Research*, 2(10), 276–280. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/24346>
31. Xasanova, S. (2023). USING EXPRESSIVE VOCABULARY IN RUSSIAN PROVERBS. *Modern Science and Research*, 2(10), 403–408. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/25248>
32. Баходировна, Х. Ш. (2023). Гендерная Лексика В Русском Языке. *International Journal of Formal Education*, 2(11), 324–331. Retrieved from <http://journals.academiczone.net/index.php/ijfe/article/view/1505>
33. Hasanova, S. (2023). SYSTEM RELATIONS IN THE RUSSIAN LANGUAGE VOCABULARY. *Modern Science and Research*, 2(9), 72–74. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/23900>
34. Shokir o'g'li, S. U. (2023). МАХАЛЛАНИНГ ЖАМИЯТ ИЖТИМОЙ ТАРАҚҚИЙОТИДАГИ О'РНИ. *Научный Фокус*, 1(6), 369-371.
35. Sadullayev, U. (2024). THE NEIGHBORHOOD IS THE CRADLE OF VALUES. *Modern Science and Research*, 3(1), 607–613. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/28343>
36. Sadullayev, U. (2023). ABOUT THE EMERGENCE OF THE CONCEPT OF NEIGHBORHOOD. *Modern Science and Research*, 2(12), 722-727.

37. Sadullayev Umidjon Shokir O'g'li. (2023). THE IMPORTANCE OF THE MAHALLA SYSTEM'S REFORMATIONS IN NEW UZBEKISTAN. *International Journal Of History And Political Sciences*, 3(10), 25–30. <https://doi.org/10.37547/ijhps/Volume03Issue10-05>
38. Sadullayev Umidjon Shokir o'g'li. (2023). The History of the Creation and Formation of the Neighborhood. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769), 1(10), 480–485. Retrieved from <https://grnjournal.us/index.php/STEM/article/view/2142>
39. O'gli, S. U. S. (2023). ELUCIDATION OF ISSUES OF THE HISTORY OF BUKHARA GUZARS IN OA SUKHAREVA AND HER STUDIES. *International Journal Of History And Political Sciences*, 3(11), 30-35.
40. Sadullayev, U. (2023). ABOUT THE EMERGENCE OF THE CONCEPT OF NEIGHBORHOOD. *Modern Science and Research*, 2(12), 722–727.
41. Shokir o'gli, S. U. (2023). The Essence of State Policy on Youth in New Uzbekistan. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769), 1(9), 554-559.
42. Sadullayev, U. (2023). THE ROLE OF THE NEIGHBORHOOD IN RAISING A SPIRITUALLY MATURE GENERATION. *Modern Science and Research*, 2(10), 488-493.
43. Sadullayev, U. (2023). O'zbekistonda xotin-qizlarga berilayotgan e'tibor: mahalla boshqaruvida xotin-qizlarning roli. In *Oriental Conferences* (Vol. 1, No. 1, pp. 551-556). OOO «SupportScience».
44. Sadullayev, U. (2023). THE ROLE OF THE NEIGHBORHOOD IN THE SOCIAL DEVELOPMENT OF SOCIETY. *Modern Science and Research*, 2(10), 755-757.
45. Shokir o'gli, U. S. (2023). MILLIY QADRIYATLARIMIZ ASROVCHISI. *Journal of new century innovations*, 35(1), 79-80.
46. Sadullayev, U. (2023). THE ROLE OF WOMEN IN NEIGHBORHOOD MANAGEMENT IN UZBEKISTAN. *Modern Science and Research*, 2(9), 132-135.
47. Муродова, Д. А. (2022). ЦВЕТОВАЯ ГАММА В ЛИРИКЕ А. ПУШКИНА. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 2(2), 432-434.
48. Murodova, D. (2023). THE CONCEPT OF THE WORDS "GENEROSITY AND COWARDICE" IN THE LAK LANGUAGES. *Modern Science and Research*, 2(6), 1147–1149.
49. Муродова Д. (2023). КОНЦЕПЦИЯ СЛОВ "ВЕЛИКОДУШИЕ И ТРУСОСТЬ" В ЛАКСКИХ ЯЗЫКАХ. *Современная наука и исследования*, 2(6), 1147-1149
50. Муродова, Д. (2023, April). АРАБСКИЕ СЛОВА ИСПОЛЬЗУЕМЫЕ В СОВРЕМЕННОМ РУССКОМ ЯЗЫКЕ. In *Academic International Conference on Multi-Disciplinary Studies and Education* (Vol. 2, No. 2, pp. 156-158).
51. Murodova, D. (2023). PROBLEMS OF RESEARCH OF VERBAL CONSTRUCTIONS WITH DEPENDENT OBJECT IN THE RUSSIAN AND UZBEK LANGUAGES. *Modern Science and Research*, 2(3), 232–235. Retrieved from <https://inlib>
52. Муродова Д. А. (2023). ОБРАЗ МАТЕРИ В ПРОЗЕ Ч.Т.АЙТМАТОВА. *GOLDEN BRAIN*, 1(5), 26–29.

53. Муродова, Д. А. (2023). ЦВЕТОВАЯ ГАММА В ЛИРИКЕ А. ФЕТА. *GOLDEN BRAIN*, 1(2), 300–303. Retrieved from <https://researchedu.org/index.php/goldenbrain/article/view/1355>
54. Муродова Д. А. (2023). ОБРАЗ МАТЕРИ В ПРОЗЕ Ч.Т.АЙТМАТОВА. *GOLDEN BRAIN*, 1(5), 26–29. Retrieved from <https://researchedu.org/index.php/goldenbrain/article/view/1685>
55. Rashidovna, M. F., & Arabovna, M. D. (2023). Psychology of Family Relations in the "Female Prose" of Russian and Uzbek Writers. *Web of Synergy: International Interdisciplinary Research Journal*, 2(2), 269-274.
56. Murodova, D. (2023). THE MATERNAL IMAGE IN WOMEN'S PROSE OF THE LATE TWENTIETH CENTURY. *Modern Science and Research*, 2(10), 143-146.
57. Murodova, D. (2023). THE MATERNAL IMAGE IN WOMEN'S PROSE OF THE LATE TWENTIETH CENTURY. *Modern Science and Research*, 2(10), 143-146.
58. Муродова Д. А. (2023). ЦВЕТОВАЯ ГАММА В ЛИРИКЕ А. ФЕТА. *GOLDEN BRAIN*, 1(2), 300–303.
59. Муродова, Д. А. (2023). ЗАИМСТВОВАННАЯ ЛЕКСИКА В РУССКОМ ЯЗЫКЕ.
60. Murodova, D. (2023). MATERNAL IMAGE IN MODERN UZBEK PROSE. *MODERN SCIENCE AND RESEARCH*, 2(12), 654–658. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10383415>
61. Murodova Dildora Arabovna. (2023). MATERNAL IMAGE IN MODERN UZBEK PROSE. *International Journal Of Literature And Languages*, 3(12), 28–33. <https://doi.org/10.37547/ijll/Volume03Issue12-06>
62. Murodova Dildora Arabovna. (2023). THE THEME OF MOTHERHOOD IN “WOMEN’S PROSE” BY MASHA TRAUB. *International Journal Of Literature And Languages*, 3(12), 34–38. <https://doi.org/10.37547/ijll/Volume03Issue12-07>
63. Orifjonovich, O. A. (2023). METAFORANING KO'P TARMOQLI VA FANLARARO O'RGANILISHI.
64. Orifjonovich, O. A. (2023). KINODISKURS LINGVISTIK SISTEMANING BIR QISMI SIFATIDA. O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI, 2(23), 208-211.
65. Orifjonovich, O. A. (2023). Cognitive-Discursive Approach to the Analysis Of Film Discourse. *International Journal Of Literature And Languages*, 3(10), 25-31.
66. Sulaymonovna, Q. N., Tashpulatovna, K. M., & Orifjonovich, O. A. (2023). COGNITIVE AND LINGUOCULTURAL CHARACTERISTICS OF. VOLUME, 3, 30-35.
67. Sulaymonovna, Q. N., & Orifjonovich, O. A. (2023). XOLID HUSAYNIYNING ASARLARI TARJIMALARIDA KONSEPTUAL METAFORALAR TALQINI VA.
68. Sulaymonovna, Q. N., Tashpulatovna, K. M., & Orifjonovich, O. A. (2023). COGNITIVE AND LINGUOCULTURAL CHARACTERISTICS OF METAPHORS. *Finland International Scientific Journal of Education, Social Science & Humanities*, 11(3), 849-854.
69. Dzhiyanmuratova, G. (2023). Factors Determining the Behavior of Young Voters. *Information Horizons: American Journal of Library and Information Science Innovation (2993-2777)*, 1(10), 96-100.

70. Джиянмуратова, Г. Ш. (2023). НОРМАТИВНО-ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ СОЦИАЛЬНОЙ ЗАЩИТЫ МОЛОДЕЖИ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН. In *Технологии социальной работы в различных сферах жизнедеятельности* (pp. 35-40).